

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi -Śródmieścia w Łodzi XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w sprawie z powództwa P. D. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. o wynagrodzenie za pracę, odrzucił skargę powoda o wznowienie postępowania w sprawie XIP 680/13 zakończonego prawomocnym wyrokiem tegoż Sądu.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy wskazał, że powód powoływał się na dwie podstawy wznowienia tj. art. 401 pkt. 2 k.p.c. – nieważność postępowania z uwagi na pozbawienie możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa poprzez nie powiadomienie go o dacie publikacji wyroku oraz art. 403 § 2 k.p.c. z uwagi na wykrycie takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Sąd przywołał przepis art. 407 k.p.c., wedle którego skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy.

Sąd podniósł, iż z godnie z art. 410 k.p.c. sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Przy czym skarga podlega odrzuceniu nie tylko wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została sformułowana w sposób nieodpowiadający ustawie, ale także wówczas, gdy wskazane w niej okoliczności wprawdzie dadzą się podciągnąć pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, to jednak w rzeczywistości podstawa ta nie występuje.

W ocenie Sądu żadna z przywołanych przez powoda podstaw wznowienia, w istocie nie występowała. Sąd wskazał, iż w sprawie nie zaszła nieważność postępowania z uwagi na pozbawienie powoda możliwości działania, bowiem Sąd nie miał obowiązku informowania powoda o terminie, na który odroczone publikację wyroku, natomiast powód tak jak i jego pełnomocnik byli wezwani na rozprawę poprzedzającą wyrokowanie, jednakże żadna z tych osób nie stawiała się i nie usprawiedliwiała nieobecności, ani nie wnosiła o odroczenie rozprawy. Publikację wyroku odroczone na 7 dni, a w międzyczasie powód ani pełnomocnik powoda nie interesowali się co do dalszego przebiegu postępowania. Sąd zważył, iż nie doszło także do innego naruszenia przepisów art. 199 k.p.c. w zw. z art. 379 k.p.c., które uzasadniałoby ocenę, że wystąpiła nieważność i postępowanie należy wznowić.

Zdaniem Sądu powód nie wykazał również, iż po zakończeniu postępowania w sprawie XIP 680/13, doszło do wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Sąd podniósł, iż okoliczności i dowody, na które powołuje się powód w skardze o wznowienie postępowania nie noszą cech nowości, powód zaś miał obiektywną możliwość ich powołania w postępowaniu zakończonym prawomocnym wyrokiem, były to dowody i okoliczności, które winien znać i miał obiektywną możliwość dostępu do nich, przy wykazaniu minimum staranności. Sąd zaznaczył, iż skarżący powoływał się na zeznania świadka M. W., wypis z KRS pozwanej i akta rejestrowe spółki oraz rzekome wykrycie powiązania kapitałowego, nie będące nowymi okolicznościami ani dowodami, z których powód nie mógł skorzystać w sprawie XIP 680/13. Tym samym, wskazane dowody w ocenie Sądu nie stanowiły podstawy wznowienia.

Wobec powyższego Sąd Rejonowy uznał, że skarga o wznowienie postępowania oparta na wskazanych wyżej podstawach podlegała odrzuceniu na podstawie art. 410 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego pozwanego, Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c. w zw. z art. 406 k.p.c. oraz w związku z § 11 ust.1 pkt.1 i 2 w związku z § 6 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.) obciążając powoda, jako stronę

przegrywając proces o wznowienie postępowania, kwotą 900 zł na rzecz pozwanego, stanowiącą zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła strona powodowa, zarzucając błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przepisów prawa o skardze o wznowienie postępowania.

W uzasadnieniu zażalenia wskazano, że w postępowaniu analogicznym do sprawy objętej żądaniem wznowienia, toczącym się na skutek apelacji powoda K. G. w sprawie sygn. akt VII Pa 351/14 i VII Pz 107/14 Sąd Okręgowy uchylił wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia stwierdzono, iż Sąd Rejonowy nie miał prawa na etapie rozpoznania wniosku o dopozwanie rozstrzygać kwestii jurysdykcji krajowej w przedmiotowej sprawie i tego wniosku odrzucić. Takie samo bezprawne działanie Sądu w ocenie skarżącego miało miejsce w sprawie niniejszej, gdyż z zaskarżonego postanowienia wydanego na rozprawie w dniu 10 czerwca 2014 r. wniosek powoda w tym przedmiocie Sąd Rejonowy odrzucił. Ponadto w sprawie, w której skarżący wznowienia się domaga - podobnie jak w sprawie wyżej przytoczonej – powód nie został pouczony o treści art. 162, 207, 229, 230, 232 k.p.c. oraz art. 6 kc, przez co został pozbawieni możliwości działania, które mógłby podjąć po otrzymaniu stosownego pouczenia.

Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem wniosku powoda o przypozwanie do sprawy francuskich firm grupy N. D..

W odpowiedzi na powyższe pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. wniosła o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Zażalenie, jako bezzasadne podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c. sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie.

W myśl art. 399 § 1 k.p.c. w wypadkach przewidzianych w dziale niniejszym można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem.

Podstawy wznowienia postępowania zostały określone w przepisach art. 401 - 404 kpc.

Przepis art. 401 pkt 2 k.p.c. stanowi, iż można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustała lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe.

Natomiast zgodnie z art. 403 § 2 k.p.c., na który w skardze strona powoływała się bezpośrednio, wznowienia można żądać również w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Już z powyższego wynika, iż możliwość ponownego rozpoznania prawomocnie zakończonej sprawy na skutek skargi o wznowienie postępowania otwiera się tylko wówczas, gdy zaistnieje jedna z ustawowych podstaw wymienionych w Kodeksie postępowania cywilnego (wyr. SN z 17.7.2006 r., I PK 5/06, Wokanda 2006, Nr 11, s. 33). Przyczyny usprawiedliwiające jej zastosowanie muszą mieć charakter wyjątkowy oraz odpowiednio dużą wagę (post. SN z 28.3.2007 r., II CZ 16/07, niepubl.).

Przy czym podkreślenia wymaga, iż sformułowanie w skardze podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401- 404 k.p.c. nie oznacza jeszcze oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia. W ocenie Sądu Okręgowego, brak jest podstaw do uznania, że podnoszone przez powoda podstawy zachodzą, gdy z okoliczności sprawy wynika, iż przesłanki usprawiedliwiające ich wniesienie faktycznie nie miały miejsca.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi żadna z podstaw wznowienia, o których mowa w art. 403 § 2 k.p.c. i 401 pkt 2 k.p.c.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do twierdzeń powoda, iż w sprawie ujawnione zostały nowe okoliczności świadczące o powiązaniach kapitałowych pozwanego oraz podmiotów francuskich, których dopozwania powód się domagał, tj. dowody takie jak wypis z rejestru, akt notarialny, zeznania świadka M. W. (2), wskazać należy, iż ocena Sądu Rejonowego w tej materii jest ze wszelkich miar prawidłowa.

Bezwzględnie, nowe okoliczności i dowody później wykryte, to takie okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, które istniały przed wydaniem prawomocnego wyroku, lecz były stronie nieznanymi, lub strona nie miała do nich dostępu. Mowa jest tu bowiem o późniejszym wykryciu, a nie o późniejszym zaistnieniu nowych okoliczności lub wystawieniu nowych dokumentów, czy też powstaniu innych nowych dowodów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2015 r. II UZ 70/14 LEX nr 1656502).

Tym samym możliwość powoływania nowych faktów i dowodów jest ograniczona jedynie do tych okoliczności i środków dowodowych, które istniały już w okresie trwania zakończonego postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2015 r. II UZ 3/15 LEX nr 1663407).

Podstawa do wznowienia postępowania określona w art. 403 § 2 k.p.c. nie zachodzi, jeżeli w poprzednim postępowaniu istniała obiektywna możliwość powołania się na te środki dowodowe, a zaniechanie strony w tym przedmiocie było następstwem jej zaniechań, opieszałości, zapomnienia, czy błędnej oceny potrzeby ich powołania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r. III CZ 45/14 LEX nr 1541056).

Jako podstawę wznowienia skarżący powołał okoliczność, o której wiedział już na etapie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem. Była nią okoliczność istnienia powiązań kapitałowych pomiędzy pozwanym, a podmiotami francuskimi, których dopozwania się domagał. Nie sposób wobec tego uznać, że z uwagi na uzyskanie w późniejszym okresie odpisów ze stosownych rejestrów, potwierdzających już wówczas powoływane przez powoda fakty, powyższe stanowiło okoliczność nowo wykrytą, mogącą stanowić podstawę wznowienia. Wiedząc o powiązaniach kapitałowych tych podmiotów uzasadniających w ocenie strony dopozwanie pracodawców francuskich, powód winien dołożyć należytej staranności celem wykazania tego faktu. Nie istniała obiektywna przeszkoda w powołaniu się na te dowody wcześniej – skarżący nie wykazał, iż nie mógł powołać dowodu z zeznań świadka M. W., czy też uzyskać wypisów z rejestrów i akt rejestrowych spółki w czasie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem. W tym stanie rzeczy okoliczności te nie mogły stanowić podstawy wznowienia.

Także okoliczności podniesione w zażaleniu, a dotyczące wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie sygn. akt VII Pa 351/14 uchylającego rozstrzygnięcie w podobnej sprawie nie uzasadniają wznowienia postępowania w sprawie niniejszej.

Po pierwsze podnieść należy, iż zarzuty w tej materii nie zostały zgłoszone w przedmiotowej skardze o wznowienie. Zaskarżone orzeczenie nie odnosiło się więc do nich merytorycznie. Tymczasem rozstrzygające znaczenie dla oceny podstaw skargi o wznowienie postępowania mają przytoczone w skardze okoliczności uzasadniające jej złożenie. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2006 r. I CZ 3/06 LEX nr 201021). Z tych też względów nie można uznać, iż w chwili obecnej tj., na etapie odwoławczym powyższe zarzuty mogą decydować o legalności zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Po drugie, wskazać trzeba, iż do funkcji wznowienia postępowania nie należy korygowanie błędów popełnionych przez stronę w trakcie prowadzenia poprzedniego postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego V CZ 2/14 2014.02.05

LEX nr 1441202). Skoro zatem powód uważał, iż poprzednie postępowanie było obciążone błędami proceduralnymi, to mógł żądać ich weryfikacji poprzez wniesienie odpowiedniego środka odwoławczego od wydanego w sprawie wyroku, czego jednak z niewiadomych względów nie uczynił. W chwili obecnej nie może zatem domagać się naprawienia tego błędu poprzez wznowienie postępowania.

Ponadto nawet przyjęcie założenia, że Sąd Rejonowy w sprawie objętej skargą o wznowienia postępowania - podobnie jak w powołanej przez powoda sprawie analogicznej - nie miał podstaw na etapie rozpoznania wniosku o dopozwanie do rozstrzygnięcia kwestii jurysdykcji krajowej i nie mógł tego wniosku odrzucić, a nadto nie pouczył powoda o treści art. 162, 207, 217, 229, 230, 232 kpc oraz art. 6 kc., nie oznacza wystąpienia podstawy wznowienia wymienionej w art. 403 § 2 k.p.c. czy w art. 401 pkt 2 k.p.c. Wydanie odmiennego wyroku w analogicznej sprawie z istoty nie może zostać uznane za świadczące o pozbawieniu strony możliwości działania na skutek naruszenia przepisów prawa, a jednocześnie takie odmienne orzeczenie, choć wydane w podobnej sprawie, nie stanowi nowej okoliczności faktycznej lub dowodu, mających wpływ na wynik tamtej sprawy, z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu (postanowienie SN z dn.16.12.2014 r. II UZ 57/14 LEX nr 1616905). Wyrok wydany już po prawomocnym zakończeniu sprawy objętej skargą o wznowienie postępowania nie jest też nową okolicznością lub nowym dowodem w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. (postanowienie SN z dn.18.12.2014 r. II UZ 58/14 LEX nr 1622316). Ponadto przy ocenie, czy doszło do pozbawienia strony możliwości działania – na którą dopiero w zażaleniu w sposób spóźniony powołuje się skarżący - trzeba najpierw rozważyć, czy nastąpiło naruszenie przepisów procesowych, następnie zbadać, czy uchybienie to wpłynęło na możliwość strony do działania w postępowaniu, wreszcie ocenić, czy pomimo zaistnienia wspomnianych przeszkód strona mogła bronić swych praw w procesie. Dopiero w razie kumulatywnego spełnienia wszystkich tych warunków można uznać, że strona została pozbawiona możliwości działania (por. wyżej powołane orzeczenie).

Na gruncie rozpoznawanej sprawy nie sposób uznać, iż powód z uwagi na te potencjalne uchybienia Sądu nie miał możliwości działania. Powód mimo prawidłowego zawiadomienia o posiedzeniu sądu w dniu 10 czerwca 2014 r., na którym rozstrzygano kwestie zasadności dopozwania podmiotów francuskich, nie stawiał się na nim. Podobnie, mimo wezwania na rozprawę poprzedzającą wydanie wyroku, ani powód, ani jego pełnomocnik nie stawili się w Sądzie, nie podając jednocześnie żadnego usprawiedliwienia swojej nieobecności. Natomiast strona, która nie stawia się na posiedzeniu, czy też rozprawie, nie może wówczas skutecznie zarzucać naruszenia jej praw procesowych i pozbawienia możliwości działania. Jednocześnie nie sposób uznać, że powód nie miał możliwości brania udziału w całym postępowaniu lub istotnej jego części, przez co doszłoby do nieważności postępowania będącej podstawą wznowienia.

Biorąc powyższe pod uwagę uznać zatem należało, iż analizowana skarga o wznowienie, jako nie oparta na ustawowych podstawach, zasadnie została odrzucona.

Z powyższych względów i na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł, jak w punkcie pierwszym postanowienia.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., a także § 13 ust. 2 pkt 1 oraz z § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461 j.t.).

Przewodnicząca: Sędziowie: